

6. razred 23. 3. 2020-27. 3. 2020

FRANCE BEVK: PASTIRCI

(Berilo str. 102)

V naslednjih nekaj dneh se boš ukvarjal/-a z odlomkom iz mladinske povesti slovenskega pisatelja Franceta Bevka. Delo je nastalo leta 1935, tako da boš ob branju odlomka potoval/-a v čas otroštva svoje babice ali celo prababice.

1. dan

PRED BRANJEM ODLOMKA

Stare starše povprašaj, kako so oni preživljali svoje otroštvo. Nato naj ti o svojem otroštvu kaj povedo še tvoji starši. Ko si slišal/-a njihove zgodbe, razmisli: Kaj so bile prednosti otroštva nekoč in kaj so prednosti danes?

PRIPRAVA NA BRANJE

Nekoč pri Brdarjevih pasli trije pastirci Ferjanč, Blaže in Lenart. Vsak dan so skupaj gnali živino na pašo. Na paši so se zelo zabavali, hodili so po rokah, se gugali in počenjali najrazličnejše vragolije. Med sabo so tudi tekmovali, tako da so se igrali, kdo bo prvi na razpotju v gozdu.

Bili so skoraj enako oblečeni, a med sabo povsem različni. Najmočnejši je bil Ferjanč, ki je imel bele lase in pegast obraz, najmlajši je bil Blaže, ki je bil lahkoveren in je imel rjav obraz ter črne oči. Tu je bil še Lenart, ki je bil sicer visok in suh, iznajdljiv in ni rad ubogal.

Večinoma so malicali pečen krompir, ki so ga spekli nad ognjem, včasih pa so jedli tudi kostanje. Med sabo so se tudi kdaj pa kdaj sprli, vendar so se v hipu pobotali. A prišel je dan, ko so se močno sprli.

Lenart in Blaže Ferjanču podtaknila nekaj nerazrezanih kostanjev, ki so ga opekli. Ferjanč je za to dejanje obtožil Lenarta, ki se mu je potem hotel maščevati tako, da mu je nastavil lisičji skobec (past za lisice). A namesto Lenarta se je vanj ujel Blaže in se močno poškodoval. Ni mogel več na pašo in Brdarjevi so morali poiskati zamenjavo zanj. Kdo neki bo novi pastirec, dokler Blaže ne okreva?

BRANJE

Preberi odlomek v Berilu str. 102-105. Če želiš, lahko ob branju poslušáš tudi zvočni posnetek, ki sem ga pripravila zate.

V zvezek (stran književnost) zapiši naslov France Bevka: Pastirci.

PO BRANJU

Kako si sledi dogajanje v zgodbi? Uredi povedi tako, da dobiš pravilno zaporedje – pomagaj si z berilom. (Preveri z rešitvami na dnu lista). Urejene povedi prepisi v zvezek.

1 Za Terezko je nastopil drugi dan paše.

- _ Ko se je Lenart vrnil, je bilo Ferjanča sram.
- _ Približala se je Ferjanču in mu ponudila nekaj suhih orehov.
- _ Lenart se jima je hotel pridružiti pri guncanju, a ga je Ferjanč odgnal.
- _ Ferjanč se je zapodil za Lenartom, a ga ni dobil.
- _ Lenart je začel Ferjanča zbadati, da je Terezka njegova žena.
- _ Ferjanč je povabil Terezko na gugalnico.
- _ Ferjanč ni hotel pristopiti k pastircema, temveč je sedel pod grm.
- _ Pastirec je orehe vzel in jih trl med zobmi.
- _ Deklico je bilo na gugalnici zelo strah.
- _ Terezka se je odločila, da si bo pridobila pastirca na svojo stran.

ZA ZAKLJUČEK

V berilu poišči povedi, v katerih se pojavljajo naslednje povedi in jih prepisi v zvezek: gmajna, ovadba, guncati, potegnjenka, srepo.

Besede uporabi v novih povedih.

Primer: Miha, je res, da ti je všeč tista potegnjenka Mojca iz 6.c?

2. DAN

REŠI NASLEDNJE NALOGE. ODGOVORE PIŠI V ZVEZEK. KO REŠIŠ VSE NALOGE, SI S POMOČJO REŠITEV PREVERI, KAKO TI JE ŠLO DELO OD ROK. POPRAVKE VNESI Z DRUGO BRAVO. PROSIM, POTRUDI SE IN NE KUKAJ V REŠITVE MED DELOM!

1. Odlomek govori predvsem o

- a) sporu med Terezko, Ferjančem in Lenartom,
- b) sporu med Ferjančem in Lenartom,
- c) prijateljstvu med Terezko in Ferjančem,
- č) Terezkinem drugim dnevom na paši.

2. Ali trditve držijo? Obkroži da ali ne. V zvezek izpiši poved, ki potrjuje tvojo odločitev.

a) Kraj dogajanja je postavljen v dolenske hribe.	DA	NE
b) Pastirci prihajajo iz revnih družin.	DA	NE
c) Terezka je rade volje postala pastirica.	DA	NE
č) Guncanje nad prepadom je bilo zelo nevarno.	DA	NE
d) Lenart se je vedno lahko guncal na gugalnici.	DA	NE

3. Na paši Ferjanč in Lenart Terezke nista hotela sprejeti v družbo. Kako se je deklica odzvala na njune nagajivosti?

4. Kako je deklici uspelo razbiti tovarištvo obeh pastircev?

5. V čem se je skrivala njena premoč nad pastircema?

6. Zakaj Ferjanč Terezke ni odgnal od sebe, čeprav mu je bila njena bližina zoprna?

7. Kako bi ti ravnal na njegovem mestu?

8. Kako si ti razlagaš misel, da je bilo Lenartu tako čudno samotno pri srcu, ko sta Ferjanč in Terezka odšla h gugalnici?

9. Lenart se je dvakrat počutil izdanega. Kdaj?

10. Zakaj se ni uprl Ferjanču?

3. DAN

REŠI NASLEDNJE NALOGE. ODGOVORE PIŠI V ZVEZEK. KO REŠIŠ VSE NALOGE, SI S POMOČJO REŠITEV PREVERI, KAKO TI JE ŠLO DELO OD ROK. POPRAVKE VNESI Z DRUGO BRAVO. PROSIM, POTRUDI SE IN NE KUKAJ V REŠITVE MED DELOM!

11. Glavne osebe v odlomku so Terezka, Ferjanč in Lenart. Kdo je stranska oseba v odlomku? Pojasni tako, da se navežeš na prebrano besedilo.

12. Katere lastnosti lahko pripišeš pastircem?

a) Terezka:

občutljiva   pogumna   prebrisana   strahopetna   sramežljiva

Kje v zgodbi je ta značilnost razvidna? Pojasni.

b) Ferjanč:

zvest   podkupljiv   drzen   počasen   sočuten

Kje v zgodbi je ta značilnost razvidna? Pojasni.

c) Lenart:

hiter   razumevajoč   močan   podrejen   osramočen

Kje v zgodbi je ta značilnost razvidna? Pojasni.

13. Kateri od pastircev je tebi najbolj všeč in zakaj?

14. Kaj si ti misliš o Ferjančevem in kaj o Lenartovem ravnanju?

15. Zgodba, ki si jo prebral/-a, sodi med realistične pripovedi.

Podčrtaj, kaj je zanjo značilno. Svoje trditve utemelji primeri iz zgodbe.

a) Dogajanje se odvija v resničnem/domišljijem/resničnem in domišljijem svetu.

b) V zgodbi nastopajo osebe iz resničnega/fantastičnega sveta.

c) Dogodki v pripovedi so možni le v fantastičnem svetu/dogodki bi se lahko tudi v resnici zgodili.

V zvezek z rdečo bravo zapiši značilnosti realistične zgodbe.

4. DAN

15. France Bevk je napisal tudi Bedaka Pavleka, ki je DRAMSKO BESEDILO.

Poišči odlomek v berilu in se spomni, kaj je zanj značilno (lahko poiščeš tudi zapis v zvezku).

Preoblikuj naslednji odlomek tako, da tvoriš dramsko besedilo.

Ferjanč je strl zadnji oreh in se dvignil. Vprašal je Terezko, ali bi se guncala. Terezka je rekla: »Bi se.« Zlezla je na gugalnico. »Bojim se, ne, ne!« je kričala.

16. Predstavljalj si, kako Ferjanč, Lenart in Terezka drug za drugim prihajajo na obisk k ponesrečenemu Blažetu in mu zaupno pripovedujejo o dogodku ob gugalnici. Postavi se v njihovo kožo in zapiši, kako doživljajo in razlagajo isti dogodek in kako opravičujejo svoja dejanja.

Terezka:

Lenart:

Ferjanč:

16. OBE NALOGI ZAPIŠI V WORDOV DOKUMENT IN MI JU POŠLJI NA ELEKTRONSKI NASLOV dusanka.vake@gmail.com ALI cekicmojca@gmail.com

Pod zapis napiši svoje ime in priimek.

5. DAN

Pastirce je po scenariju pisatelja Ivana Potrča leta 1973 na filmski trak posnel režiser France Štiglic. Če imaš možnost, si ga oglej. Ob gledanju bodi pozoren/pozorna na dogajalni čas in prostor, književne osebe in zaporedje dogodkov. Opazuj, v čem sta si film in odlomek podobna in v čem se razlikujeta.